

QRP & egenbygge

Redaktör & Sektionsledare Radioteknik
SM0JZT, Tilman D. Thulesius
Klostervägen 52
196 31 Kungsängen
073 – 311 25 21
sm0jzt@ssa.se
radio.thulesius.se

Jag har satt mig på skolbänken igen! Denna gången är jag deltagare på SK0QO:s certifikatkurs under ledning av SM5XLP Ray. Jag tog mitt cert på 70-talet, men det är oerhört kul att få vara med på certifikatkurs för att lära sig förstå hur dagens certifikatkurser går till och hur resonemanget går bland deltagarna.

Jag minns inte hur resonemanget gick då på 70-talet. Minns dock att boken var svart-oranger, hade en telegrafnyckel på framsidan och handlade bland annat om rör. Tiden förändras och vi har all anledning att fundera på hur vi vill inspirera kommande radioamatörer till att gilla elektronikexperiment. Material är det inte brist på, det handlar om att använda det och förmedla kunskap till sig själv eller de som vill lära.

Elektronik är skoj

Det skall bö(r)jas i tid det som krokigt skall bli. Kanske var det så far min eller jag själv tänkte då jag som 7-åring micklade med min första detektormottagare i min fars verkstad. Faktum är att jag böjt och bockat elektronik allt sedan dess. Vår hobby är en utmärkt anledning för att få utlopp för att utveckla kunskap inom området elektronik.

Vi som redan är inne i hobbyn vet vad det handlar om då vi kan och får bygga våra egna apparater. Vi har tillskansat oss den kunskap som behövs för att komma igång på ett säkert sätt. Denna kunskap kan vi utveckla på egen hand eller med goda vänner för att ta oss till nya höjder. Här är klubbarna ett utmärkt forum för att mötas kring olika projekt och ta del av varandras inspiration och kunskap.

Vår tidning QTC är också viktig för att inspirera och informera andra om vad som kan göras med tips, råd och dåd. Vi är en trogen skara som varje månad sammanställer och förmedlar denna inspiration. Det finns all anledning för flera att inse att deras kunskap är minst lika viktig och värdefull att förmedla. Undertecknad har vid flera tillfällen hjälpt nya skribenter på traven, det gäller att komma bortom det filter som hindrar skribenten att tro på sin story. Hör av dig om du undrar hur det går till, jag kanske kan hjälpa dig?

Vår utbildningsbok ”grundutbildning” är ett gott avstamp för att inte bara klara certifikatprovet utan även med rätt lärare inspirera till vidare förkovran inom bland annat elektroniken.

För att komma vidare härifrån med vidare experiment krävs absolut vidare studier och inte minst inspiration. Bäst är givetvis att läraren redan från början likt Ray flikar in material från annan litteratur där luckor finns i grundboken.

Vad har vi då för lämpliga källor när certifikatprovet är i hamn?

Böcker – är som bekant ens bästa vänner, även då dom vänder en ryggen. I flera länder använder man ganska omfattande litteratur redan i samband med licensutbildningen. Det kan givetvis stötas och blötas värdet att sätta ribban högre än vad vi gör i Sverige. Personligen anser jag att ribban ligger för lågt inom just ”mitt” område för att den där riktigt goa ahaupplevelsen skall infinna sig.

Elektronik är skoj, gå ut stenhårt och öka successivt skulle kunna vara en devis. Använd alltså gärna mera avancerad litteratur som kom-

plement till grundlitteraturen. Där har vi ett antal intressanta kandidater.

- Vår svenska bok KONCEPT av Lennart Wiberg SM7KHF är en ganska mastig sak och i vissa stycken inte så inspirerande läsning. Men den är aktuell i alla fall på teknikdelen. Den finns att köpa till en liten kostnad från SSA kansli och väl värd pengarna.
- RSGB (SSA:s motsvarighet i England) har en utmärkt drygt hundrasidig skrift på engelska som används vid certifikatutbildning till deras ADVANCED certifikat. Den heter ”Advance, The Full license manual” och köpes från exempelvis Internetbokhandeln Adlibris [1]. Boken är väl skriven och illustrerad och inspirerar till tekniken på ett modernt sätt. Rekommenderas varmt!
- För de som behärskar tyska språket finns en uppsjö mycket välskrivna böcker för inte bara certifikatutbildning, som har till syfte att inspirera till elektronikexperiment inom amatörradion. ”Amateurfunklehrgang” av DJ4UF Eckart [2] används till certifikatutbildningen och är väldigt välskriven och gott illustrerad, men förutsätter att man behärskar språket.
- Jag har tidigare skrivit mig varm om ARRL:s Handbook. En omfattande men välskriven kloss. Den beskriver på ett bra sätt allt från dom grundläggande sammanhangen till mera avancerade byggen. Denna bok bör inte saknas i en radioamatörs bibliotek.

Byggsatser – det har inte undgått någon som läser denna spalt att jag är en varm förespråkare av byggsatsbyggen. Vårt att notera här är inte själva bygget som är det primära utan värdet

Ett litet axplock med lämplig litteratur för fortsättningsstudier ur bokhyllan. Komplettera med klubbaktiviteter som har till syfte att vidareförkovras och utvecklas i hobbyn.

av att under resans gång lära sig konstruktionen och framförallt känna glädjen då allt klaffar. Som extra grädde på moset kan man få den behagliga effekten av att man genom ett bygge blir inspirerad att lära mera eller utveckla konstruktionen vidare så att den gör just dom konstner man själv vill. Eller rent av göra sina konstner bättre. Ett bra exempel är dom många ombyggnadsbeskrivningar som framkommit för den engelska QRP-riggen MKARS80. En i grunden hygglig konstruktion, dock med en del brister som man gärna vill ställa tillrätta.

Internet – en styggelse för vissa men rätt använt en befrielse och en ständig glädjekälla. En glädjekälla även för den vetgirige och nyfikne radioamatören. Många lösningar på tekniska problem eller behov finner man på nätet på ett litet klick. Många rader teknisk beskrivning eller grafisk illustration gör att det är snabbt och lätt att för nästan vem som helst komma ut med tips, beskrivningar och uppdateringar till projekt.

Jag hoppas att det inte har undgått någon att undertecknads QTC-artiklar finns att ladda ner [3] för den som i efterskott önskar läsa om en artikel utan att behöva leta igenom gamla QTC. Då jag tittar på nedladdningsstatistiken

kan jag se flera hundra nedladdningar i månaden. Tidningsartiklar är färskvara, men då dom finns på nätet kan dom leva länge efter tidningens tryckdatum. Visst vore det roligt om mera av QTC fanns att ladda ner i framtiden??

För framtiden

Personligen tror jag att vi ännu mera skall dra en lans för just vår rätt till elektronikexperiment och glädje i att tillsammans med andra kan utveckla vår kunskap i marknadsföringen av vår hobby.

Här gäller det att bjuda in till kunskapsintag, möjligheter och utveckling i vår marknadsföring.

För alla som vet med sig att dom har en kunskap att förmedla vill jag påminna om den gamla sanningen: ”man lär så länge man har elever”. Så man kan se ens utbildningsinsats även riktad mot sig själv.

Jag har ovan nämnt en del lämplig litteratur som kan vara värt att titta på för fortsättningsstudier. Sedan en tid tillbaka har en tanke diskuterats som har till syfte att sammanställa en skrift för fortsättningsstudier på svenska. Största anledning är att det inte finns något lämpligt på svenska idag. Diskussioner sker bland annat med utbildningssektionen kring detta projekt.

Tacksam för återkoppling även från dig som läser detta och som kanske har värdefull återkoppling att komma med.

SDR-CUBE på väg till SM

I novembernumret av QTC skrev jag SDR-riggern SDR-CUBE. Intressant nog kom tidningen ute precis lagom till att de första byggsatserna gick att beställa. Jag lyckades knipa åt mig en byggsats och lovar återkomma med en rapport så snart tillfälle ges. Jag är väl medveten åt att jag allt som oftast skrivit om denna tekniken. Tekniken är värd det som en motpol till analogtekniken som i våra kretsar nästan har överlevt sig själv.

Summering – 2010

Sista egenbyggespalten för år 2010 är till ända. Jag hoppas att du som läser detta finner inspiration i tekniken och att du tar dig tid fånga glädjen med den. Tack för all återkoppling genom året/åren!

Vi syns på nya året / Tilman SMOJZT

- [1] 140 kr, ISBN 1-872309-95, www.adlibris.se
- [2] 170 kr, ISBN 978-3-88180-389-2, www.adlibris.se
- [3] radio.thulesius.se